

Nederlandse Sociologische Vereniging

Jaarverslag 2025 van de Nederlandse Sociologische Vereniging

Secretaris

Dr. Rie Bosman

Rijksuniversiteit Groningen, Vakgroep Sociologie

Grote Rozenstraat 31, 9712 TG Groningen, m.h.bosman@rug.nl

Het secretariaat is ondergebracht bij KBA (Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt) in Nijmegen. De ondersteuning werd in 2025 verzorgd door Sandy Hermsen en Linda Willemsen. De website werd beheerd door Tim Reeskens.

Bestuurssamenstelling

Op 31 december 2025 werd het bestuur gevormd door prof. dr. Tanja van der Lippe (voorzitter, UU), dr Samira van Bohemen (EUR), dr Rie Bosman (secretaris, RUG), dr Fabian Dekker (SEOR/EUR), dr Patricia van Echtelt (SCP), dr Jaron Harambam (UvA), dr Liesbet Heyse (RUG), dr Hilje van der Horst (WUR), dr Jasper Muis (VU), dr Mathijs Kros (UU), dr Tim Reeskens (TiU), dr Thomas Klijnstra (NVLM), en prof. dr. Ellen Verbakel (penningmeester, RU).

Het bestuur kwam in 2025 zes keer bijeen, te beginnen met de jaarlijkse Strategievergadering op 20 januari waarop alle 'portefeuilles' uitgebreid besproken worden. Drie vergaderingen vonden plaats in het Academieggebouw in Utrecht, de andere drie werden online georganiseerd. De septembervergadering werd traditioneel gevolgd door een etentje waarop afscheid werd genomen van de vertrekkende bestuursleden. Ook werden de juryleden van de Dissertatieprijs uitgenodigd. Penningmeester Ellen Verbakel nam eind december 2025 afscheid van het NSV bestuur. Zij is opgevolgd door Mark Visser die in de ALV van 2026 zal worden voorgedragen als bestuurslid.

Lidmaatschappen internationale verenigingen

De NSV is lid van de International Sociological Association (ISA) en van de European Sociological Association (ESA).

Ledenaantal

De NSV had op 1 januari 2025 396 actieve leden, en op 1 januari 2026 waren het 422 leden. In 2025 zijn er 60 leden lid geworden en hebben 34 leden hun lidmaatschap opgezegd.

Het gestaag groeiende aantal nieuwe leden is vooral het effect van een veranderde inschrijving voor de Dag van de Sociologie. NSV-leden krijgen een substantiële reductie op het inschrijvingsgeld, wat voor veel deelnemers een prikkel is om lid te worden. Een klein aantal van die ‘gelegenheidsleden’ zegt ook weer op, maar het netto-effect is positief. Deelnemers aan de Dag van de Sociologie die *geen* NSV lid zijn krijgen na afloop van de Dag (alsnog) een uitnodiging om lid te worden.

We streven er naar vooral jongere collega’s in de afdelingen te interesseren voor het lidmaatschap. Afgestudeerden aan een van de zeven sociologie-afdelingen in Nederland krijgen het lidmaatschap gedurende 1 jaar gratis aangeboden. Leden van de Nederlandse Vereniging van Leraren Maatschappijleer kunnen het eerste jaar tegen gereduceerd tarief lid worden van de NSV.

De in 2020 in het leven geroepen *NSV Nieuwsbrief* is ook in 2025 drie keer verzonden. Met deze nieuwsbrief blijven we onze leden op de hoogte houden van onze activiteiten.

Financiën

Penningmeester Ellen Verbakel heeft in 2025 voor het laatst de financiële verslaglegging en verantwoording verzorgd, zij is aan het eind van het jaar afgetreden.

In 2025 bedroegen de baten 73.950 euro en de lasten 68.926 euro, hetgeen een positief resultaat van (afgerond) 5.024 euro betekent. De uitgaven lagen op eenzelfde niveau als het jaar ervoor.

De inkomsten lagen in 2025 lager dan in 2024. Dit is toe te schrijven aan de lagere inkomsten die gegenereerd zijn door de Dag van de Sociologie in Amsterdam in 2025 vergeleken met de Dag van de Sociologie in Nijmegen in 2024.

De contributie is in 2025 niet verhoogd. Alle leden van de NSV ontvangen het Sociologie Magazine en hebben korting bij de activiteiten die worden ondernomen door de NSV.

Activiteiten van de NSV in 2025

Sociologie Magazine en Nederlandse sociologische tijdschriften

Het NSV bestuur heeft regelmatig contact met de redactie van *Sociologie Magazine*, het tijdschrift dat alle NSV leden ontvangen als onderdeel van hun lidmaatschap. *Sociologie Magazine* wordt ook regelmatig uitgereikt bij wervingsacties, zoals bij de Dag van de Sociologie en de NVLM Docentendag.

Ook met *Mens en Maatschappij* en *Tijdschrift Sociologie* heeft het NSV-bestuur goede contacten, de redacties van beide tijdschriften worden jaarlijks uitgenodigd voor een inhoudelijk overleg. Mens en maatschappij vierde in 2025 haar honderdjarig bestaan met een feestelijke en inhoudelijke bijeenkomst op 15 januari 2026, waarbij het NSV bestuur acte de présence gaf.

Het NSV-bestuur acht het bestaan van beide Nederlandstalige tijdschriften van groot belang voor de Nederlandse sociologie in brede zin, en ondersteunt ze met een tijdelijke premie open access.

Samenwerking met socialevraagstukken.nl

De samenwerking sinds 2016 met de publiekswebsite socialevraagstukken.nl werd in 2025 voortgezet met een nieuwe driejarige samenwerkingsovereenkomst (2026-2027-2028). Deze overeenkomst, die wordt gedragen en gefinancierd door de NSV en alle afdelingen sociologie in Nederland, voorziet in een groot aantal op een breed publiek gerichte activiteiten.

Ook in 2025 verschenen weer een groot aantal artikelen, interviews, columns en recensies van sociologische aard. Het publieksplatform wordt ruim bezocht, in toenemende mate ook ten behoeve van het onderwijs in WO, HBO en VO. Het afgelopen jaar telde de website ca. 900.000 bezoekers, en speelt daarmee een belangrijke rol in de verspreiding en de impact van sociologische kennis en inzichten.

Socialevraagstukken.nl participeert actief in de organisatie van de Nacht van de Sociologie en de [Sociologische Bril](#), en produceert de podcast ‘[De Sociologie Show](#)’. Met deze podcast wil de NSV verbinding leggen met doelgroepen buiten de wetenschap, om actuele maatschappelijke vraagstukken van sociologische context en duiding te voorzien. De podcast verovert in gestaag tempo een groter luisterpubliek, de evaluatie laat een vast ritme zien van gemiddeld 5 afleveringen per jaar, met 825 ‘followers’ en in 2025 in totaal 25.973 streams. In 2025 werden 6 afleveringen gerealiseerd, over het belang van sociologie in de klimaataanpak, complotdenkers, de verzorgingsstaat, polarisatie, de verschillende werelden van lager en hoger opgeleiden, en rechtse jongeren. Deze afleveringen vormen met de afleveringen in eerdere jaren over onder andere stereotypen in pornografie, burnout en klasse, een steeds rijker palet aan thema's die behulpzaam kunnen zijn in bijvoorbeeld de bachelorfase sociologie alsook inspiratie geven voor scriptieprojecten.

Naast dit alles werden op 20 juni en op 1 december 2025 opnieuw twee *Schrijfworkshops voor promovendi* georganiseerd. Schrijven voor een breed publiek is een belangrijke vaardigheid om de maatschappelijke impact van wetenschappelijke kennis te benadrukken. In de workshop ‘Schrijven voor socialevraagstukken.nl’ krijgen promovendi praktische en direct toepasbare informatie om de wetenschappelijke boodschap op toegankelijke wijze over te brengen naar lezers die actief zijn in beleid en uitvoering, of naar het bredere publiek. De workshop werd gegeven door schrijftrainer Arnold Vonk en hoofdredacteur Henk van den Einden. De deelnemers leverden teksten aan met als doel ze te publiceren op de website, wat in veel gevallen tot het beoogde resultaat heeft geleid.

Het enthousiasme van de deelnemers was groot, en wordt weerspiegeld in de kwaliteit van hun geplaatste bijdragen, die gezien de bezoekersaantallen sterk de aandacht trekken.

De samenwerking met socialevraagstukken.nl is mogelijk door de zeer gewaardeerde en expliciet op de website vermelde financiële steun van de afdelingen sociologie in Nederland. De hoogte van de jaarlijkse bijdrage is vanaf 2021 aangepast aan de omvang van de afdelingen.

Dag van de Sociologie 2025

De Dag van de Sociologie vond in 2025 op 19 juni plaats bij de Vrije Universiteit in Amsterdam en werd bijgewoond door 237 deelnemers. In totaal presenteerden 157 van hen een paper in één van de 51 sessies. De verschillende sessies gaven de inhoudelijke rijkheid en diversiteit van de sociologie weer, met onder meer sessies over sociale netwerken, onderwijs, familie, migratie, seksualiteit, ongelijkheid, politiek en muziek.

In de namiddag was er een levendig plenair debat over “De Kritische Socioloog” waar het panel de voors en tegens van objectieve wetenschap besprak. Tijdens deze plenaire sessie deelden de keynote speakers — Thijs Bol, Nadia Fadil, Fenna van Marle, Irene van Oorschot — hun ervaringen met ons over de spanning tussen het streven naar zowel een waarde vrije (neutrale) als waardevolle (maatschappelijk betrokken) wetenschap.

Vertegenwoordigers van twee Nederlandse tijdschriften kwamen ook aan het woord. *Mens & Maatschappij* werd in de schijnwerpers gezet omdat dit tijdschrift 100 jaar bestaat. Ook was er aandacht voor de Masterclass die *Tijdschrift Sociologie* organiseert voor studenten die hun thesis willen publiceren. Daarnaast werd “De Sociologie Show” voor het voetlicht gebracht, de podcast die socialevraagstukken.nl in samenwerking met de NSV uitbrengt.

De dag werd afgesloten met een goedbezochte borrel. Als herinnering aan deze dag zijn foto's beschikbaar via [deze link](#). De foto's zijn rechtenvrij en gratis te downloaden en te gebruiken voor eigen doeleinden.

Algemene Ledenvergadering

De Algemene Ledenvergadering 2025 mocht zich verheugen in een verhoudingsgewijs grote opkomst – er werden dan ook, naast het Jaarverslag en de Jaarrekening, belangrijke zaken besproken. De ALV werd in 2025 voor het eerst voorgezeten door voorzitter Tanja van der Lippe en onder haar leiding werden allereerst het Jaarverslag en het Financieel Verslag over 2024 besproken en door de ledenvergadering goedgekeurd. De Kascommissie was positief en de contributie kon in 2026 hetzelfde blijven als voorheen. De NSV staat er financieel goed voor, en er is ruimte voor nieuw beleid en nieuwe activiteiten. Er worden door de aanwezige leden veel suggesties gedaan voor nieuwe activiteiten en bestedingen.

Een belangrijk deel van de vergadering werd gewijd aan de Statutenwijziging die nodig is voor aanvraag van de ANBI-status, die het mogelijk maakt als vereniging belastingvrij giften te ontvangen. In het kader van deze statutenwijziging werden ook een aantal andere zaken aangepast aan veranderende tijden en activiteiten. De Statutenwijziging werd met 24 stemmen en 10 machtigingen goedgekeurd.

Tot slot werden door de Algemene Ledenvergadering de nieuwe bestuursleden Joran Haramban (UvA) en Mathijs Kros (UU) per acclamatie benoemd. Hun voorgangers Don Weenink en Eva Jaspers worden bedankt voor hun inzet in het bestuur.

Het volledige verslag van de Algemene Ledenvergadering is te vinden op de NSV website.

Fonds Nederlandse Sociologie

Het Fonds Nederlandse Sociologie heeft tot doel in brede zin activiteiten, diensten en/of producten te ondersteunen die substantieel bijdragen aan de publieke zichtbaarheid van de sociologie in Nederland, geïnitieerd en uitgevoerd door sociologen aan het begin van hun loopbaan.

De eerste stap tot het ontwikkelen van dit fonds is gezet doordat een NSV-lid te kennen gaf graag een substantiële donatie te willen doen ten gunste van de sociologie, via een bijdrage aan de loopbaan van jonge onderzoekers. Deze donatie vormt het startpunt van het Fonds.

In september 2025 heeft de NSV de ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling) verworven, wat betekent dat de NSV belastingvrij giften kan ontvangen en die in een fonds kan onderbrengen. Donateurs hoeven geen schenk- of erfbelasting te betalen over hun donatie. De verdere implementatie van het fonds richting donateurs en aanvragers zal in 2026 verder worden uitgerold.

NSV Actualiteitencollege 2025

Op 20 november 2025 organiseerden de Nederlandse Sociologische Vereniging en het Sociaal en Cultureel Planbureau de 25^e editie van het jaarlijkse Actualiteitencollege, dat deze keer in het teken stond van digitalisering. Een belangrijke maatschappelijke ontwikkeling waar de sociologie niet omheen kan. Met een gevarieerd programma was het een inspirerende en leerzame middag, voor een gevarieerd publiek uit wetenschap, beleid en praktijk.

Na de opening door de dagvoorzitter, NSV-voorzitter Tanja van der Lippe, trapte SCP-directeur Karen van Oudenhoven – van der Zee af met een inleiding over wat digitalisering betekent voor aspecten van de kwaliteit van de samenleving: kwaliteit van leven, sociale cohesie, en de relatie tussen burgers en de overheid. Op het programma stonden verder lezingen door Kathelijne Buitenweg (Raad van State),

Linda Krol (Rathenau Instituut), Erik de Bakker (SCP), Carien Sondervan (Cybersoek) en Maurits Martijn (De Correspondent).

Dagvoorzitter Tanja van der Lippe eindigt met de oproep voor een Taskforce digitalisering, waarin verschillende partijen op basis van kennis samenwerken en kaders scheppen om positieve ontwikkelingen te stimuleren en ongewenste gevolgen voor de kwaliteit van de samenleving te dempen.

De collega's van het Sociaal en Cultureel Planbureau slagen er keer op keer in een interessant Actualiteitencollege te organiseren met een relevant thema en boeiende sprekers. We hopen dat deze ontmoetingsplek tussen sociologen en andere belangstellenden het komend jaar opnieuw een breed publiek zal trekken.

NSV Prijzen in 2025

De NSV kent een groot aantal prijzen, die volgens een vast schema jaarlijks of tweejaarlijks worden uitgereikt (zie [Prijzen](#)). In 2025 zijn dat de NSV Masterthesisprijs (jaarlijks) en de Artikelprijs (tweejaarlijks), die beide op de Dag van de Sociologie werden uitgereikt, en de Dissertatieprijs eveneens tweejaarlijks, die tijdens het Actualiteitencollege op 20 november bekend werd gemaakt. De NSV Masterscriptieprijs 2025 is gewonnen door **Kayleigh Vissenberg** (Tilburg University), voor haar scriptie *Navigating Dual Roles: A qualitative study about the experiences of male and female local Dutch politicians with children on combining parenthood with politics*. Het juryrapport vindt u [hier](#).

Maaïke Paredis & Melissa Ceuterick ontvingen de NSV Artikelprijs 2025 voor hun artikel: *"Ik heb daar niks tegen, maar het is hetzelfde niet". Discursieve positionering van bewoners in woonzorgcentra ten opzichte van personeel met een migratieachtergrond*. Het juryrapport van de Artikelprijs vindt u [hier](#).

De NSV Dissertatieprijs 2025 werd bekend gemaakt Actualiteitencollege, door een jury bestaande uit Pearl Dykstra, Aafke Komter en Pauline van Meurs. De Dissertatieprijs 2025 gaat naar **Quita Muis** (Tilburg University), voor haar proefschrift getiteld ["Who are those people? Causes and consequences of polarization in the schooled society"](#). [Lees hier het volledige juryrapport](#). Vanaf 2026 zal Peer Scheepers deel uitmaken van de jury van de Dissertatieprijs, als opvolger van Pauline Meurs, die heel hartelijk bedankt wordt voor haar langdurige bijdrage aan de jury.

Nacht van de Sociologie en Sociologische Brill

De zesde [Nacht van de Sociologie](#) werd op vrijdag 21 november 2025 in Rotterdam georganiseerd door debatcentrum Arminius, in samenwerking met de ESSB, the Netherlands Institute for Advanced Study in the Humanities and Social Sciences (NIAS), Sociale Vraagstukken en uitgeverij Boom. De Nacht van de Sociologie is in de afgelopen jaren uitgegroeid tot belangrijk forum en is elk jaar stijf

uitverkocht. Op het programma staan altijd zeer actuele thema's en sprekers maar ook verrassende sociologische perspectieven op bijvoorbeeld minder voordehandliggende thema's.

Tijdens de Nacht van de Sociologie wordt ook - nu al voor de vijfde keer - de [Sociologische Bril](#) uitgereikt, de prijs voor het beste publiekssociologische boek dat in 2024 verscheen. De prijs, gezamenlijk gedragen door het Fonds Publieke Sociologie en de NSV, en georganiseerd door de enthousiaste en energieke Mark van Ostaijen, ging dit naar Dylan van Rijsbergen voor zijn boek *De niet elite*. Het juryrapport is [hier](#) te lezen.

Instroomcijfers Sociologie 2025

Op uitnodiging van het NSV-bestuur komen jaarlijks de onderwijsdirecteuren van de afdelingen bijeen voor een bespreking van gemeenschappelijke vraagstukken en thema's, meestal in november.

Op deze bijeenkomst worden altijd de instroomcijfers besproken; daarnaast was er dit keer veel ruimte voor de consequenties van AI in de sociologie-programma's. Een waarachtige uitdaging voor al het universitaire onderwijs, als 'sportschool voor de geest' (Zie bijvoorbeeld *Glebbeek, Sociologie Magazine* (33, 3) 22-23).

De cijfers over september 2025 laten zien dat de instroom in de masterprogramma's tamelijk constant is, maar in de bachelorprogramma's daalt. Dit is naast demografische ontwikkelingen hoofdzakelijk het gevolg van beleidsmatig bepaalde dalende instroom van internationale studenten.

Een daling in bachelorstudenten gaat uiteraard ook consequenties hebben voor de instroom in de masterprogramma's. Overigens vertoont de doorstroom van Bachelor naar Master-programma's al jaren een dalende lijn. De pre-master lijkt overal succesvol.

Sociologie is duidelijk iets minder aantrekkelijk dan enkele jaren geleden, toen we van het corona-effect spraken; 2021-2022 en 2022-2023 waren uitzonderlijke en onvergelijkbare jaren.

In het overleg van onderwijsdirecteuren wordt gewerkt aan een gemeenschappelijke voorlichting voor *alle* sociologie-programma's. Ook een intensievere samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Leraren Maatschappijleer kan de belangstelling voor sociologie, een belangrijke poot in het curriculum maatschappijleer, vergroten en versterken.

Samenwerking met de Nederlandse Vereniging van Leraren Maatschappijleer/-wetenschappen

De NSV beschouwt de schoolvakken maatschappijleer en maatschappijwetenschappen als v.o.-pendant van de wetenschappelijke discipline. Omgekeerd vormt Sociologie – naast Politicologie - het fundament onder deze schoolvakken. De Nederlandse Vereniging van Leraren Maatschappijleer en Maatschappijwetenschappen (NVLN) is daarmee een natuurlijke en belangrijke samenwerkingspartner voor de NSV; de NVLN is met Thomas Klijnstra vertegenwoordigd in het NSV-bestuur.

Onderdeel van het eindexamen maatschappijwetenschappen is dat leerlingen met behulp van sociaalwetenschappelijke concepten leren redeneren over (actuele) maatschappelijke vraagstukken. Sociologische concepten als sociale ongelijkheid en sociale cohesie fungeren hierbij als gereedschap om meer grip te krijgen op de samenleving waarin leerlingen leven. Beide schoolvakken vormen een mooie basis voor een latere studie sociologie. Er wordt daarom ook intensief samengewerkt tussen de Nederlandse Vereniging van Leraren Maatschappijleer (NVLM) en de NSV. De NSV is via de NVLM vertegenwoordiger in het bestuur betrokken bij de herziening van het examenprogramma maatschappijwetenschappen, en levert waar wenselijk en mogelijk input voor deze herziening.

Minor Climate Sociology

In 2024 ging de minor 'Klimaat sociologie' van start, uniek vanwege het thema én vanwege de landelijke samenwerking van alle afdelingen Sociologie in Nederland. In september 2024 begon de eerste lichting studenten aan het programma, dat georganiseerd en gecoördineerd werd door Tim Immerzeel aan de Universiteit Utrecht. Op maandag 1 december 2025 kreeg student Bo Renée Stoevenbeld het allereerste certificaat uitgereikt voor het succesvol afronden van de landelijke minor Climate Sociology. Een mooie mijlpaal voor deze nieuwe nationale minor waarin studenten worden uitgedaagd om de sociale dimensies van klimaatverandering te begrijpen én ermee aan de slag te gaan.

NSV-website

De nieuwe NSV-website is inmiddels volop in gebruik. Om de website informatief, actueel en dynamisch te houden is opnieuw de medewerking van alle sociologen vereist. Informatie voor de website kan worden aangeleverd via [dit scherm](#).

Tot slot

Het jaar 2025 kan opnieuw positief worden afgesloten. Een stabiel en licht groeiend ledental, een positieve balans, nieuw beleid, en duurzame en constructieve samenwerkingsactiviteiten. In de nieuwe politieke wind die rond de universiteit en in het bijzonder de sociale wetenschappen waait is samenwerking belangrijker dan ooit. Dank voor al uw bijdragen daaraan!

Namens het NSV-bestuur,
Rie Bosman, Secretaris